

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ Ας πάρω τώρα το χαρτί...

Τι θα αντιμετωπίσουν μετά όσοι πήγαν καλά στις Πανελλαδικές

ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΒΛΑΧΟΥ | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ «ΤΑ ΝΕΑ»: 17/06/2011 07:00 |

Το πανεπιστημιακό τμήμα στο οποίο διδάσκω έχει 2.000 ενεργούς φοιτητές. Από αυτούς, οι 800 φοιτούν στα 8 εξάμηνα και οι 1.200 έχουν περάσει τα 4 χρόνια παραμονής στο τμήμα και είναι «επί πτυχίω». Το Τμήμα Φυσικής στο ΑΠΘ, όπως και άλλα τμήματα στην Ελλάδα, έχει τόσους πολλούς φοιτητές εν ενεργεία που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια μικρή κωμόπολη. Όταν έρχεται η εξεταστική, είναι φυσικό ο πληθυσμός της «κωμόπολης» των φοιτητών που σπουδάζουν Φυσική στο ΑΠΘ να αναστατώνεται και η σελίδα τους στο facebook να παίρνει φωτιά. Γράφουν: «Ρε σεεις, έχει κανέννας θέματα ή σημειώσεις στην...», «αυτό το κεφάλαιο είναι στην ύλη:», «είπε τίποτα στο μάθημα αν θα βάλει θεωρία ή μόνοασκήσεις...» και άλλα όχι τόσο κομπά... «καλά αυτός ο καθηγητής... είναι πολύ...» και το πανηγύρι συνεχίζεται μέχρι τέλος του Ιουνίου. Μετά θα καταφύγουν στις κατασκηνώσεις της Κασσάνδρας στο Ποσειδί της Χαλκιδικής, που όποια «κρίση» και να περάσει η χώρα το ΑΠΘ πάντα θα κόβει από το υστέρημά του για να τις συντηρήσει. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον και χωρίς να γνωρίζουμε πόσοι φοιτητές θα έρθουν στις εξετάσεις, εμείς οι καθηγητές καλούμαστε να αξιολογήσουμε τις γνώσεις τους και να αποφασίσουμε αν αφομοίωσαν επαρκώς την ύλη που διδάχτηκαν για να περάσουν το μάθημα και να πάρουν το πτυχίο τους.

Μερικοί συνάδελφοι πιστεύουν ότι για να περάσει κάποιος το μάθημα στις εξετάσεις θα πρέπει να κάνει κάποιες σκέψεις πρωτότυπες. Οι φοιτητές που παρακολουθούν τα μαθήματα και έρχονται στις διαλέξεις αυτών των καθηγητών μπορούν να απαντήσουν θέματα «προβληματισμού» με ευκολία και χαίρονται αυτή την «πνευματική εξάσκηση». Άλλοι συνάδελφοι πάλι στα θέματα των εξετάσεων ζητούν απλώς να λυθούν θέματα που δεν προβληματίζουν ιδιαίτερα και συνδέονται άμεσα με τις σημειώσεις τους και το βιβλίο.

Όταν δεν έχουμε ξεκαθαρίσει για ποιο επάγγελμα εκπαιδεύουμε στην Ελλάδα περίπου 10.000

μελλοντικούς φυσικούς (που μαζί με τις «κωμοπόλεις» των άλλων τμημάτων δημιουργούν μια μικρή πόλη) και όταν ταυτόχρονα είναι σε όλους γνωστό ότι σήμερα υπάρχουν χιλιάδες άνεργοι και αδιόριστοι φυσικοί, η πλειονότητα των φοιτητών και καθηγητών πιστεύει ότι το ερώτημα αν θα ζητήσουμε στις εξετάσεις να απαντηθούν θέματα που απαιτούν σκέψη ελαφρά δημιουργική ή θέματα απομνημόνευσης και απλών πράξεων που κάνει μια μηχανή είναι δευτερεύον. Εκείνο πάντως που έχει σημασία είναι ότι διαμορφώνεται μια ολόκληρη γενιά που διαβάζει από έτοιμα θέματα και σημειώσεις που διακινούνται στο facebook και δεν έχουν καμία σχέση με τα πανάκριβα συγγράμματα που μοιράζουμε δωρεάν ή θα διδάξουμε. Η χρήση της βιβλιοθήκης και τα πολλαπλά συγγράμματα απορρίπτονται από την πλειονότητα των κατοίκων της «κωμόπολης», γιατί με τρεις μέρες διάβασμα τι νόημα έχουν όλα αυτά!

Αν ο σκοπός των σπουδών είναι το χαρτί, πράγματι όσοι αναζητούν και κάτι δημιουργικό στις παραδόσεις και στις εξετάσεις τούς ταλαιπωρούν χωρίς λόγο. Αν πάλι ο σκοπός των εξετάσεων και των παραδόσεων είναι να μάθουν να σκέφτονται για να λύσουν πρωτογενή προβλήματα, τα θέματα στις εξετάσεις που μπορεί να λύσει σε δευτερόλεπτα ένα υπολογιστικό πακέτο δεν έχουν καμία αξία. Αν επίσης ένας ή δύο καθηγητές σε ένα ή δύο μαθήματα ακολουθούν στρατηγική παράδοσης και αξιολόγησης που διαφέρει από τους υπόλοιπους καθηγητές, πάλι ταλαιπωρούν τους φοιτητές χωρίς λόγο γιατί σε αυτά τα μαθήματα θα συσσωρευούνται πολλοί φοιτητές που αδυνατούν να περάσουν το μάθημα και οι συγκεκριμένοι καθηγητές αποτελούν μια «ανωμαλία» για το τμήμα τους.

Οι φοιτητές μας έχουν με πολλούς τρόπους ενημερώσει ότι βαρέθηκαν να μένουν έξι και επτά χρόνια στην «κωμόπολη» και να δίνουν συνεχώς εξετάσεις.

Θέλουν να βρούμε τρόπους για να φύγουν και να μετακομίσουν κάπου αλλού, όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Κάποιοι από μας όμως ξέρουμε τι συμβαίνει έξω από την «κωμόπολη» και όταν τους ακούμε να απαιτούν τα εύκολα θέματα και να αγανακτούν για τα δύσκολα, σκεπτόμαστε τα λόγια του Καβάφη: «Θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα. Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλύτερη από αυτή» και στη συνέχεια θα συμπληρώσει ο ποιητής: «Η πόλις θα σε ακολουθεί... Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες εδώ στην κώχη τούτη τη μικρή, σ' όλην την γη την χάλασες».

Έχει σημασία ότι διαμορφώνεται μια ολόκληρη γενιά που διαβάζει από έτοιμα θέματα και σημειώσεις που διακινούνται στο facebook και δεν έχουν καμία σχέση με τα πανάκριβα συγγράμματα που μοιράζουμε δωρεάν

Ο Λουκάς Βλάχος είναι καθηγητής στο Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ